

Основною проблемою банківського кредитування сьогодні є обмежені можливості залучення фінансових ресурсів як із внутрішніх, так і з зовнішніх джерел. Це спричиняє дефіцит фінансових ресурсів банків для здійснення кредитних операцій, змушує позичати кошти на зовнішньому та міжбанківському ринках; залучати кошти населення, безупинно підвищуючи відсотки по депозитах, що в результаті призводить до подорожчання кредитів через зростання відсоткової ставки.

Проте мінливість фінансово-економічного середовища країни та чинників, що його зумовлюють, в тому числі і у банківському секторі, залишає велике поле для подальшого дослідження сфери банківського кредитування та зумовлює постійну актуальність даної теми.

Для здійснення фінансово-кредитної діяльності комерційний банк повинен мати певні ресурси – сукупність грошових коштів для виконання банком своїх функцій та операцій, насамперед кредитних [2].

Кредитні ресурси – це кошти, що є у розпорядженні банку і які можуть використовуватися ним для кредитних операцій [1].

Роль кредитних ресурсів у банківській діяльності є провідною та проявляється в залежності від обсягу і структури цих ресурсів залежать масштаби і види активних операцій, а отже, розміри доходів та прибутків банків. Не всі власні та залучені кошти використовуються банком для здійснення кредитних операцій. Кредитні ресурси банку вважатимуться стабільнішими, якщо депозити будуть залучені на довші терміни, на відміну від депозитів «до запитання» [2].

Роль кредитних ресурсів є надзвичайно важливою для комерційних банків, адже їх обсяги впливають на успішність та прибутковість діяльності банків, конкурентне положення на ринку, а також розвиток економічної системи держави в цілому. Серед джерел формування кредитних ресурсів банків України найбільшу частку складають кредитні ресурси, залучені на міжбанківському кредитному ринку, та депозитні вклади. Загалом, бюджетна система достатньо добре забезпечена кредитними ресурсами, однак їх спрямування йде переважно на купівлю ОВДП, а не на кредитування інвестиційних потреб національної економіки, що зумовлює продовження у часі фінансово-економічної кризи національної економіки.

Література:

1. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник. Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2005. 714 с.
2. Миськів Г.В. Формування та розвиток кредитного ринку України : дис. ... докт. екон. наук : 08.00.08. Київ, 2016. 502 с.

Іщенко Н. А., кандидат економічних наук, доцент
Сокур А. С., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах складності, динамічності та високого рівня невизначеності зовнішнього середовища функціонування підприємств та їх подальший розвиток визначаються обсягом і структурою фінансового потенціалу. Динаміка коливань параметрів фінансового потенціалу дозволяє виявити негативні тенденції, що несуть загрозу діяльності підприємств, та розробити стратегію їх подальшого розвитку з урахуванням усіх наявних та залучених фінансових ресурсів. Тому зміцнення фінансового потенціалу підприємств та

пошук ефективних методів управління ним є одним з основних факторів їх ефективного та планомірного розвитку або відновлення.

Метою дослідження є висвітлення шляхів підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємств.

Фінансовий потенціал підприємства - потужний важіль оперативного та стратегічного впливу на виробничо-господарську діяльність та економічний розвиток підприємства. Під фінансовим потенціалом підприємства розуміють сукупність можливостей акумулювати достатній для покриття майбутніх фінансових потреб обсяг фінансових ресурсів, ефективне формування, розподіл і використання яких сприятимуть підвищенню результативності діяльності, посиленню фінансової безпеки підприємства. Виходячи із визначення суті фінансового потенціалу підприємства, у його складі необхідно виокремлювати:

- наявні фінансові ресурси підприємства, тобто кошти, залучені в господарський оборот підприємства з різних джерел з метою отримання економічних вигод а також використовуються для забезпечення поточної та інвестиційної діяльності;
- зовнішні можливості підприємства щодо нарощення обсягу фінансових ресурсів;
- внутрішні резерви підвищення ефективності діяльності, пов'язані з формуванням і використанням фінансових ресурсів [1].

Ефективність використання фінансового потенціалу, перш за все, залежить від повноти акумуляції необхідної величини фінансових ресурсів та їх розміщення в активах підприємства. Оскільки фінансові ресурси уособлюють власний капітал, то від величини і частки власного капіталу в сукупному капіталі, задіяному у господарській діяльності підприємства, раціональності його розміщення в активах, залежить платоспроможність, кредитоспроможність, ліквідність боргових зобов'язань і можливість ресурсного збалансування видатків, передбачених бізнес-планом в усіх напрямках діяльності.

Пантелєєв М. та Шматько Н. вважають, що: «важливими характеристиками потенціалу підприємства є його взаємозамінність та альтернативність елементів. Адже, нестачу виробничих потужностей підприємство здатне компенсувати більш ефективним їх використанням завдяки впровадженню інновацій; нестачу персоналу – наявністю фінансових ресурсів та управлінських можливостей стосовно посилення кооперації виробництва; нестачу власних розробок нової продукції чи технології можна компенсувати, придбавши ліцензію, тощо» [3].

Фінансовий потенціал є важливою складовою економічного потенціалу підприємства, якісна оцінка якого характеризує можливість або неможливість ресурсного забезпечення прогнозованих завдань економічного і соціального розвитку як на стадії розробки плану, так і під час його виконання. Ефект від повноти використання фінансового потенціалу безумовно досягається у тісній взаємодії зі всіма складовими потенціалу підприємства як економічної системи.

Таким чином, для підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємств необхідно запровадити іміджевий потенціал, який поєднує інноваційний, інвестиційний та інформаційний потенціали.

Інноваційний потенціал полягає в тому, що перевагу на ринку сьогодні забезпечують нові технології та інновації. Доцільно, щоб підприємство використовувало на виробництві максимально нове обладнання, підвищувало компетентність працівників, вкладало кошти в інноваційні маркетингові та виробничі проєкти. Інноваційний потенціал підвищить фінансовий шляхом здійснення наступних заходів:

- упровадження нових енергозберігаючих технологій;
- упровадження екологічно чистих технологій;
- упровадження нових підходів до організації економіки праці;
- підвищення компетентності працівників;
- розробка дієвості та високоякісної продукції (для харчових підприємств).

Інвестиційний потенціал здатен підвищити фінансовий у такий спосіб:

- виступати інвестором соціальних проєктів і програм;
- інвестувати кошти в розробку нових технологій та інноваційно-виробничу діяльність;
- благодійна діяльність.

Інформаційний потенціал полягає в тому, щоб спрямовувати політику підприємства на забезпечення якісної реклами, дотримуватися актуальних міжнародних трендів, зокрема екологічно чистої продукції, забезпечення процесу роботи підприємства без шкоди зовнішньому середовищу, виступати прихильником соціальних проєктів на мікро- та макрорівнях. Інформаційний потенціал зможе підвищити фінансовий таким чином:

- вести маркетингову політику відповідно до актуальних соціальних, інноваційних та екологічних трендів;
- забезпечувати рівень максимальної відкритості;
- виступати прихильником політики європейських цінностей ведення бізнесу [2].

Отже, підприємства повинні забезпечувати високий рівень іміджевого потенціалу як важливої умови інтеграції на світовий ринок в умовах євроінтеграції України. Відповідно спрямування фінансових ресурсів на створення належного іміджевого потенціалу сприятиме додатковій якійсній рекламі, розширенню ринків збуту та появі додаткового попиту, що, забезпечить розвиток фінансового потенціалу підприємств.

Література:

1. Горошанська О. О., Маккі Л. М. Фінансовий потенціал підприємства: теоретичний аспект. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2018. Вип. 1(27). С. 7-16. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/439/1/esprstp_2018_1_3.pdf
2. Житар М. О., Ярова Л. С. Елементи механізму підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 347-355. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_11_50
3. Пантелєєв М. С., Шматько Н. М. Формування механізму стратегічного управління потенціалом підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. Вип.41. С. 209–215. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2013_41_54

Кадигроб О. О., здобувача гр. УФЕБ-22М

ОПП «Управління фінансово-економічною безпекою»,
спеціальності 073 «Менеджмент»

В'юник О.В., к.е.н., доц.

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

У сучасних умовах, коли економіка переживає етап трансформації, а кризові явища зумовлюють вразливість підприємств до зовнішніх та внутрішніх чинників, питання економічної безпеки аграрних підприємств стає надзвичайно актуальним. Аграрний сектор є однією з ключових галузей української економіки, яка забезпечує продовольчу безпеку, має вагомий частку експорту в загальному його обсязі та створює робочі місця, що є особливо важливим в умовах воєнного часу. Відповідно, забезпечення економічної безпеки є важливим для забезпечення стійкості вітчизняної економічної системи в сучасний період.

Перш за все, важливо визначити фактори, що можуть викликати кризові ситуації в аграрному секторі. Зміни клімату, коливання цін на сировину, падіння попиту на продукцію